

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 14764613
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/28325 Gk 165

7/31762 Gk 11

29 Ocak 2026

7/34716 - 34717

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA Gk 23

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/35228 Gk 30

7/35462 Gk 32

7/36012 Gk 41

7/36221 Gk 43

7/36550 - 36551
Gk 45

7/36643 Gk 50

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET ŞIK'IN
TBMM 7/35462 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Kırşehir ili ve çevresinde planlanan maden projeleri, bölgenin en önemli sulak alanlarından biri olan Seyfe Gölü'nün ekolojik dengesini, Kızılırmak Havzası'nın su kaynaklarını ve tarım-hayvancılık faaliyetlerini ciddi biçimde tehdit etmektedir. Uluslararası öneme sahip bu ekosistemlerin korunması yalnızca bölgesel değil, ulusal ve uluslararası bir yükümlülüktür. Buna rağmen, maden faaliyetlerine ilişkin izin süreçlerinde doğa koruma ve kamu yararı ilkelerinin göz ardı edildiği yönünde ciddi kaygılar bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1-Kırşehir ili sınırlarında hâlihazırda ruhsat verilen ve işletme aşamasında olan maden sahalarının toplam sayısı ve kapladığı alan nedir?

2-Bu maden sahalarından kaç Seyfe Gölü Sulak Alanı'nın koruma zonları (mutlak koruma, tampon, ekolojik etkilenme alanı vb.) içinde veya bu alanlara komşu konumdadır?

3-Seyfe Gölü, Ramsar Sözleşmesi kapsamında uluslararası öneme sahip bir sulak alandır. Bu statü dikkate alınarak söz konusu maden projeleri için Bakanlığınızca herhangi bir çevresel uygunluk veya sakınca değerlendirmesi yapılmış mıdır?

4-Söz konusu projeler için “Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gerekli değildir” kararlarının verilme sürecinde Tarım ve Orman Bakanlığı'nın görüşü alınmış mıdır? Alındıysa bu görüşün içeriği nedir?

5-Maden faaliyetlerinin yeraltı suyu rejimi ve içme suyu kaynakları üzerindeki etkilerine ilişkin bilimsel bir çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

6-Kırşehir'in verimli tarım arazilerinde yürütülen veya planlanan maden faaliyetleri nedeniyle tarımsal üretimden çıkan toplam alan nedir? Bu durumdan kaç çiftçi doğrudan etkilenmektedir?

7-Bakanlığınız, madencilik nedeniyle hayvancılık faaliyetlerinde yaşanan mera kayıplarını veya hayvansal üretimdeki azalmayı izlemekte midir? Bu konuda herhangi bir telafi programı yürütülmekte midir?

8-Maden projelerinin Kızılırmak Havzası'na olası kirlilik riskine karşı havza bazlı koruma planları güncellenmiş midir?

9-Seyfe Gölü'nde son 10 yılda kaydedilen su seviyesi ve kuş popülasyonu değişimleri nelerdir? Bu değişimlerin maden faaliyetleriyle ilişkisi üzerine Bakanlığınızca yürütülen bir inceleme var mıdır?

10-Tarım, su ve ekosistem bütünlüğü gözetilmeden verilen maden izinleri sonucu oluşacak çevresel tahribatın geri dönüşü mümkün değildir. Bakanlığınız bu riskleri önlemek üzere Seyfe Gölü ve çevresinde yeni maden ruhsatı verilmemesi yönünde bir politika geliştirmeyi planlamakta mıdır?

CEVAP

Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED): "Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi yada çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları", Komisyon: "Proje için verilecek Özel Formatın kapsamını belirlemek ve hazırlanan ÇED Raporunu inceleyip değerlendirmek üzere Bakanlık tarafından kurulan Komisyonu" ifade etmektedir.

ÇED Yönetmeliği uyarınca yürütülen ÇED Süreçleri sadece Bakanlığımızca yürütülmemekte olup, proje konusuyla ilgili tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilen bir süreçtir. Süreç içerisinde yapılan bilimsel/teknik çalışmalar Bakanlığımızca yetkilendirilmiş firmalar tarafından, Proje Özel Formatları kapsamında yapılmakta/yaptırılmaktadır.

Bu süreç boyunca sürdürülen çalışmalarla halktan gelen görüş ve öneriler de dikkate alınarak projenin çevresel etkilerinin mevzuatın gerektirdiği biçimde araştırılıp incelendiği ve olası çevresel etkilerin en aza indirilmesi için gerekli önlemlerin alındığı, bu konuda diğer ilgili kurum ve kuruluşların da hem fikir olduğu da dikkate alınarak değerlendirildiği bir süreçtir.

ÇED Yönetmeliği kapsamında sunulan tüm rapor, dosya ile diğer tüm bilgi ve belgeler Bakanlığımızca projenin yeri ve özellikleri dikkate alınarak oluşturulan komisyon tarafından incelenip değerlendirilmekte olup, söz konusu faaliyetler ile ilgili olarak ÇED süreci içerisinde Bakanlığımızca oluşturulan İnceleme-Değerlendirme-Komisyon üyesi kurum ve kuruluşlarla birlikte gerekli değerlendirmeler yapılmaktadır.

Bakanlığımızca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) "Nevşehir, Kırşehir, Niğde ve Aksaray İlleri Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi" kapsamında, Nevşehir ili, Hacıbektaş ilçesi, Kırşehir ili, Merkez, Boztepe ve Mucur ilçeleri Seyfe Gölü ve Çevresi Doğal Sit Alanı 15.08.2017 tarihli ve 966 sayılı Nevşehir Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu Kararına istinaden 30.10.2017 tarih ve 12899 sayılı Bakanlık Makamı Oluru ile "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak, 20.03.2021 tarihli ve 3702 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile "Kesin Korunacak Hassas Alan" olarak tescil edilmiştir.

Sit ilanı ile birlikte alandaki her türlü faaliyet meri mevzuat kapsamında sınırlandırılarak ilgili tabiat varlıklarını koruma bölge komisyonu kararına tabi kılınmış, alanda koruma-kullanma dengesi içerisinde sürdürülebilir bir yönetim mekanizması oluşturulması sağlanmıştır.

Bahse konu Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporunda;

Seyfe Gölü Doğal Sit Alanında dört mevsim gerçekleştirilen saha çalışması, literatür derlemesi ve habitat uygunluğu bilgilerine dayanarak alanda 51 bitki türü tespit edildiği bu türlerden 27 adetinin endemik bitki türü olduğu; 28 memeli türü tespit edildiği; tespit edilen türler içerisinde 1 türün Türkiye için endemik olduğu; 3 türün IUCN kriterlerine göre VU (hassas) kategorisinde olduğu; alanda 3 iki yaşamlı, 6 sürüngen, 147 omurgasız türü ve 95 kuş türü tespit edildiği ve Seyfe Gölünün özellikle göç eden kuş türleri için dinlenme ve beslenme alanı olması açısından çok önemli olduğu,

Seyfe Gölü sulak alan ekosisteminin, flora ve fauna açısından ulusal ve uluslararası mevzuatlarla koruma altındaki türlere ev sahipliği yapmasından dolayı ender olduğu ancak; Seyfe Gölünün çevresinin herhangi bir ender özelliği bulundurmadığı belirtilerek Nitelikli Doğal Koruma Alanlarının Kesin Korunacak Hassas Alan kısmına tampon oluşturduğu ifade edilmiştir.

Önergedeki bahsi geçen diğer sorulara ilişkin bilgilerin; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile, Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin doğru olacağı değerlendirilmektedir.